UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum tam quadragesimales: q[uam] de sanctis

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Dominica. ij. xl. de laudibus fidei christiane.

urn:nbn:de:hbz:466:1-69837

Visual Library

mis fuiſſet ſine comeſtione ꝛ nomen matris inuocaret O xpiane inuoca mariã: apparuit ei virgo dĩ. O filia noli deſperare cito accipies talem herbã quam habes ſuper tergum: et ſub pedibus et facies emplaſtrum, et ſic ſanabis omnes leproſos ꝛ tua puritas manifeſtabitur Cũqz herbam collegiſſet hora tertia tertij diei anteuenerunt ad ripam ab ipa vocati eã ſuſceperũt ꝛ ad portũ romanũ cõduxerũt Egreſſa de naui reperit leproſum totũ fetidũ in ripa port⁹ ꝛ ipm ſanauit Uenit aũt ad vrbẽ iſtam in qua erat impius ille frater comitis qui paruulum occidit hui⁹ mlieris q̃ ob hoc malum leproſus erat fact⁹. Ad hũc fuit conducta: ſed ab eo minime cognita. Rogatur obnixe a comite vt ipm ſanaret a morbo lepre: ꝛ quicq̃d mercedis velit dabit̃ illi. Rñdit ſe facturã ſi de oibus pctis ſuis corã illa. vij. pſonis vult cõfiteri pctã ſua. Rñdit ille. Sũ cõtẽtus Cõfeſſus ẽ pctm̃ illõ ſe puerũ occidiſſe comitis fr̃is ſui in manu mulieris nutricis. Audiẽs autẽ frat̃ expauit: plus dolens de amiſſione illi⁹ mulieris. Rñdit illa. Ego ſum illa mulier: ꝛ tibi ops de⁹ pcat vnde ipm ſanauit. Receſſit a loco illo ꝛ romã venit leproſos ſanando. Cũ ꝗ eo applicuiſſet cõducta eſt: vt fr̃ez imperatoris ſanaret q̃ ꝛ ipe in leprã incurrit ppter pctm̃ mulieris accuſate iniuſte impatori. Rñdit vt pri⁹ fecit fratri comitis: ſi pctã ſua cõfiteri vellet corã papa. Promittit facere Cũqz oia: hoc excepto ꝯfeſſus eſſet. Rñdit mlier. Unũ deeſt. Tãdẽ ppalauit pctm̃ factũ ꝯtra mulierẽ ð pctõ infamationis in mulierem Quo audito papa flere cepit ſuper caſum illius imperatricis credẽs mortuã eẽ Mulier autem ſancta ſanato a lepra fratre imperatoris dixit Noſti me fili? Non ait. Ego ſum illa imperatrix: ꝛ oĩa narrauit per ordinem. Tunc omnes cũ leticia ipaz ſuſceperunt. Uolens autem imperator iterũ eã reaſſumere in vxorẽ vt pus renuit oino. Et ob amorẽ virginis que eam liberauit a tot piculis in monaſterio monialiuz ſe recluſit: vbiqz vitã finiuit deuota exiſtens marie virgini. Applica diligenter: qz pulchzuz eſt.

¶ Dominica. ij. xl. de fide. Sermo magnus.

Miſerere mei dñe fili Dð. Mat. xv. ¶ Fama ſparſa per ciuitates terre pmiſſionis Tyri ꝛ Sydonis ð xpo ieſu ppter miracula q̃ faciebat circa infirmos. Ecce mulier cananea a finibus illis egreſſa ad Jeſuz acceſſit dĩ. Miſerere mei dñe fili Dauid filia mea male a demonio vexat̃. Officiuz boni oratoris vt habet Cicero ẽ beniuolentiaz captare: iõ hec mulier vſa eſt maxima prudentia: qz confitetur diuinitatẽ et humanitatẽ. Primo diuinitatez duz dicit. Miſerere mei domine. Secundo humanitatẽ duz dicit. Fili dauid. Exponit autẽ ſuã tribulationẽ dicẽs. Filia mea a male demonio vexatur. Chriſtus autez ei oñdit tres maximas duritias. Et quare o ieſu. Uere vt dicit glo. vt eius conſtantiam comprobaret. Et mulier cõtra has vſa eſt. tribus prudẽtijs. Prima duritia: qz xps nihil rñdit ac ſi eſſet excõicata: Ad hanc duritiaz ſe habuit pude. qz ad diſcipulos iuit rogãs eos. Et diſcipuli rogabant eum dĩ. Dimitte eam. qz clamat poſt nos Secunda duritia fuit in hoc: qz dicit eam non eſſe de ouibus iſrael: quib⁹ xps ſpãliter erat miſſus dĩ. Non ſum miſſus niſi ad oues q̃ perierunt dom⁹ iſrael: quaſi dicat. tu de illis non es. Oues iſrael erant oues dei. Inſinuauit ergo ipam nõ eẽ de ouibus chriſti ꝛ per conſequẽs ꝙ erat de ouibus diaboli Ad hanc duriciã ſe habuit magnanimiter qz ad chriſtum ſe approximauit ꝛ ipſum adorauit dĩ. Domine inquit adiuua me: quaſi dicat ſi vſ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ꝙ modo fui ouis diaboli: modo eſſe
volo ouis tua. In ſignum huius ado=
ro te Adiuua me ſicut paſtor adiuuat
ouem ſuā debilē ⁊ infirmā Tertia du
ritia fuit: quia eā caniculā appellauit
Non ſolum dixit eā non eſſe ouē ſuā
ſed etiam canem. Non eſt bonuꝫ ſu=
mere panem filiorū glo. i. doctrinam
⁊ miracula iudeis pmiſſa. Et mitte=
re canibus. i. gentilibus. Ad hanc du
ritiā ſe habuit humiliter: qꝛ nō nega=
uit ſe eſſe canē ſed confeſſa eſt di. Eti
am dñe: ac ſi dicat. canē me vocas: ca
nē tuā eſſe volo. Dñi em̄ ſuos canes
nō expellūt ⁊ ſi expellūt p vnā portā
reuertūt p aliā. Si ego ſuꝫ canis tua
non debes me expellere a te. Et ſi pa=
rū expuleris: prim⁹ ad te redibo. Qꝛ
dñi pmittūt ſuos canes comedere de
micis q̄ cadūt de mēſa eius. Da mihi
micā qꝛ ſū canis tua. i. gratiā ſanitatꝫ
filie quā peto. Reſpondens aūt ieſus
dixit O mulier magna eſt fides tua:
que ſcꝫ me ſuperauit ⁊ vicit. Sup quo
Origenes in preſenti omel'. Mulier
caput peccati: arma diaboli: expulſio
paradiſi: mater delicti: corruptio le=
gis antique venit ad ieſum mira res
mirum negocium. Iudei fugiūt cana
nea ſeqtur. Ille. Applica euāg. De fi=
dei vnitate erit ſermo hodie. De qua
tria videnda ſunt. ❡ Primū dr opinio
nis. ❡ Scdm dicit manifeſtationis.
❡ Tertium dicitur fructificationis.
❡ Primū dr ⁊c. Cuꝫ triplex ſit fides
ſub qua cōmuniter viuit totuꝫ genus
humanuꝫ videlicet xpianoꝝ: iudeoꝝ
ſarracenoꝝ. Queritur dubiū. An oēs
poſſint ſaluari ſub ſua fide obſeruan
do que ſua fides cuiqꝫ p̄cepit. Ad hoc
due ſunt opiniones: Una opinio ꝙ ſic.
Alia ꝙ non. Prima ꝙ ſic pbat intētū
ſuuꝫ tripliciter. Prio rōne. Scdo au=
ctoritate. Tertio admiratione. Pri=
mo ratione triplici.
❡ Primo ratione finalitatis.
❡ Scdo rōne ſuperabilitatis.
❡ Tertio ratione crudelitatis.
❡ Primo finalitatis. Concluſio eſt
phi. in. ij. phiſicoꝝ. Omne agēs agit p
pter finē. In. ij. de aīa Natura agit
ppter finē. In. ij. Metha. Finis ē cā
cauſaꝝ. Qd affirmat p Tho. i. ij. q i.
Et p Scotuꝫ in. i. di. i. Exēpli gratia
De illo q̄ vineā plātat: ad finē vt vinū
bibat. Ad ppoſitū. Quo fine de⁹ aīas
hominū creat. Uere vt brificet Aug.
in. ij. di. ij. Fecit deus rōnalē creatu=
rā vt ſummuꝫ bonuꝫ intelligeret / in=
telligendo amaret / amādo poſſideret
poſſidēdo frueret. Et p Tho. in. i. di.
xlvi. Aliter fruſtra eas creaſſet. Sꝫ vt
dicit phs in. i. Pol. In. iij de aīa. De⁹
nihil odioſuꝫ fecit in natura. In. i. ce=
li ⁊ mūdi. Deus et natura nihil agūt
fruſtra In. ix. Metha. Nihil eſt ocio=
ſuꝫ in natura. Uñ nō eſt credēdū: ꝙ il
lud agens nobiliſſimuꝫ fecerit hoīem
vt pderet: ſꝫ vt ſaluet. Uñ p ꝯñs oēs
tā iudei q̄ꝫ ſarraceni ⁊ xpiani ſaluāt
in ſua fide: obſeruādo ea q̄ ſūt obſer=
uāda. Credis ciuis. ⁊ tu mercator ꝙ
vxor tua tibi pariat filiū ad finē vt ſu
ſpēdat: Aut mater filiā vt ſit mere=
trix. Uere nō: ſꝫ vt honeſte viuat. Qꝛ i
i. Pol. Generātis ad genitū naturalis
eſt amicitia. Et l. fi. C. de curatore fu
rioſi. Null⁹ ē amor qui vincat amorē
parentuꝫ. A fortiori deus creat aīas
ſingulorum vt ſaluentur. Igit oēs ſal
uabuntur in ſua fide. ❡ Secūdo rōne
⁊c. Cōcluſio phi. iij. d aīa ⁊. ij. Meth.
Uniſquodqꝫ agēs opat ſm ppꝛietatē
ſue nature. Exempli grā. De ſole: de
igne ⁊c. Si natura opat multo plus
natura dei. In deo ſunt duo. Mia et
iuſticia. Atteſtante prophe. Duo hec
audiui qꝛ ptās dei eſt ⁊ tibi dñe mia
Et alibi. Mia et veritas obuiauerūt
ſibi iuſticia et pax oſculate ſunt. Sed
maior eſt mia in deo q̄ꝫ iuſticia Jaco.
ij. Mia ſuperexultat iudiciuꝫ. Et ps.
Miſerationes eius ſup oīa opa eius
Et de pe. di. i. c. Qꝛ diuinitatis natu=
ra clemēs eſt ⁊ pia. magiſqꝫ ad indul
gentiā q̄ꝫ ad vindictā pna. Et. C. de
nuptijs. l. Imperialis. Nā ita credi=
mus dei beniuolentiā ⁊ circa genus

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

hũanũ nimiã clementiã ꝗ̃tum natu=
re noſtre poſſibile eſt imitari:q̄ quoti
dianis hoim pctis ſp ignoſcere digna
tur ⁊ pniam noſtrã ſuſcipere:⁊ ad me
liorẽ eã ſtatũ reducere. Et dãtis. Nul
lũ eſt de ſe tã graue pctm̃ quin ad in
greſſũ celoꝝ dñe deꝰ quilibet penitẽs
reperiat claues. Nã tu es manſuetus
⁊ tã piusvt tua bonitas pctõꝝ ſuccur
rat. Et Petrar.vi. Triũ diuinitatis.
Sz diuina gratia nũꝗ̃ tarda fuit qꝛ
in eã confido: erũt adhuc in me ſ lte
⁊ ſingulares operationes. Et rationẽ
aſſignat. Ricar.in.iiij.di.xlvi. ar.ij.
Quia mĩa eſt deo naturalioꝛ eo ꝙ re
ſpicit bonitatem ſue nature. Juſticia
vero reſpicit peccata. Quapꝛopter ſi
mĩa eſt deo magis naturalis:ꝗ̃ iuſti=
cia. Et vnum quodqꝫ ſequit̃ ꝓprieta=
tẽ ſue nature. Quod fuit fundamẽtũ
rationis in principio. Jõ concludit̃:ꝙ
deus ex habundantia ſue mĩe: ſaluat
omnes qui moraliter viuũt ſub ſua fi
de ⁊ lege. Jgitur ſaluãtur omnes. Uñ
pz.ij.rõ. Tertio ratione ⁊c̃. Quicunqꝫ
credit bene ſuã fidẽ eſſe bonã ſaluat̃
Unde eſt ꝙ xpianus ſaluatur vere.qꝛ
credit ſuam fidem eſſe bonã. Eadem
ratione. Si credere xpiani ipm̃ ſal
uat.etiã credere ſarraceni: et iudei.
Fũdamẽtuz rationis ponit̃ ab apoſto
lo ad. Ro.x. Oĩs qui credit in illũ non
confundetur. Nõ em̃ eſt diſtinctio iu
dei et greci. Nam idẽ dñs oĩm diues
in oẽs q̄ inuocãt illũ. Oĩs em̃ quicun
ꝗ̃ inuocauerit nomẽ dñi ſaluus erit:
Jdeo Job q̄ nõ fuit iudeꝰ:nõ natꝰ: nõ
moꝛtuus iudeus:ſed gẽtilis. Et nabu
chodonoſoꝛ fuerũt ſalui.ꝗ̃uis non eſ
ſent xpiani. Jgitur in ſua fide quiſqꝫ
põt ſaluari. Unde pz. iij. rõ. ❡Scdo
auctoꝛitate. Et primo Joelis.ij. Oĩs
quicũqꝫ inuocauerit nomẽ dñi ſaluus
erit. Sed oĩs natio ſub ſua fide deũ
inuocat : igitur ſaluatur. Et.i. Thi=
mo.ij. Deꝰ vult oẽs hoies ſaluos fie
ri. Jgitur omnes ſaluantur. ❡Tertio
ꝓbatur admiratione. Si ſoluz ſalua
rentur xpiani: ⁊ alij dãnarentur.mi=
rum eſſet omĩbus:ꝙ deꝰ vellet tot po
pulos dãnare. Jgit̃ dicendũ eſt ꝙ vnꝰ
quiſqꝫ ſi bñ viuat ſaluet̃. ❡Alia opi=
nio:ꝙ ſolũ xpiani ſaluant̃. Et hoc ꝓ=
batur ṽbo xpi Marc.vlti. Euntes in
mundum vniuerſum ꝑdicate euãge.
oĩm creature:qui crediderit ⁊ bapti=
zatus fuerit ſaluꝰ erit. Qui vero non
crediderit ꝯdemnabit̃. Et Athana.
in Symbolo. Quicunqꝫ vult ſaluꝰ ec̃.
añ oĩa opus eſt:vt teneat catholicã
fidẽ. Ueniamus ad ſcõm vbi declara
bitur ṽitas. ❡Scõm ꝑncipale. Jn q̄
aperiendũ eſt:q̄ ſit illa fides vera in=
ter oẽs ab omĩbus tenẽda. Uñ rñdeo
ẜm ſcolam oĩm theologoꝛum.i. Qð
ſola fides chriſtianoꝛum eſt bona:et
ſola.nõ alia:vbi omẽs ſaluantur qui
cunqꝫ ſaluant̃. Que concluſio debet
eſſe maximi gaudij apud omnes xpi=
anos. Cum illi ſoli ſint in ſtatu vere
ſalutis. Que concluſio ꝓbatur ṽa.v.
rationibus. Jn.i. Methã. Hi ſoli do=
cent q̄ ceſuꝰ de ſingulis dicunt.

❡Primo rõne durationis.

❡Scdo rõne teſtificationis.

❡Tercio rõne perſecutionis.

❡Quarto machinationis.

❡Quinto rõne coꝛruſcationis.

❡Primo ratione.⁊c̃. Concluſio iuri
ſtarũ. C.de veteri iure enucleando.
l.Tanta.§. Mirabile autem. huma
ni iuris conditio ſemꝑ in infinitũ oc=
currit:⁊ nihil eſt in ea quod ſtare per
petuo poſſit. Jlle. Hodie puer die cra
ſtina ſenex:vita noſtra decurrit. Jn.
v.triũ tpis. Quoad poſſũ finali moꝛ=
ti me paro dũ breuẽ meam vitã recẽ
ſeo in qua hoc mane eram pubes iaꝫ
ſum canus. Faciamus ſic rationem.
Una res tanto melioꝛ dr̃ quanto du=
rabilioꝛ. Jn.iij. Phiſ. Jn.iij. Top. Bo
num quanto permanentius tãto me=
lius. Exempli gratia. Uinum em̃ qð
ex ſua virtute plus durat dicit̃ me
lius eſſe ceteris paribus. illo vino
quod cito coꝛrumpitur. Res ergo dr̃
melioꝛ:quanto durabilioꝛ ⁊ ecõuerſo
Ad ꝓpoſitum. Fides xpiana ſola ⁊

non alia poteſt deficere: ſed inuiola-
bilis pſeuerat vſqȝ ad conſūmationē
ſeculi. Quid dicis o pater Augu. lib.
de vtilitate credendi .c. lxxxix. Dubi
tam⁹ nos de fide xpiana . Certe non
expedit. Eius enim eccl'ie ⁊ fidei gre
mio creditur: ꝙ vſqȝ ad finē ſeculi fir
ma. integra ⁊ inuiolata permanebit.
Ille. Sed opponit xpiano ſaracenus
per hāc rationē ⁊ iudeus. Primo ſa-
racenus. ꝙ fides ſua adhuc pſeuerat
iam p tot annos. Cui rñdit Tho. iij. i
contra Gen. c. vi. Qđ fides illa durat
non qꝛ eſt bona: ſed qꝛ obſeruātia illi
us eſt carnalis ⁊ delectabilis obſus
toribus. Vñ machometus in Alcora-
no. c. iij. đ ꝓphetia penitētie ꝓmittit
ſuis ſectatorib⁹ quod porcis aſinis.
⁊ ceteris beſtijs omnino conuenit. vi
delicet coitum: vſum cibox: ⁊ habere
multas mulieres : videlicet vſqȝ ad
duodecim. O viliſſime canis. O vilis
porce inimicus oīis pudicitie. Con
tra quam opinionez eſt tota lex xpia-
na: immo ⁊ ſuus Auicenna qui de ea
dem fuit ſecta : dicit apte nono Me-
tha. Lex noſtra quam Machometus
dedit: oñdit pfectionem felicitatis et
miſerie : que ſunt ſecundum corpus:
ſed alia eſt ꝓmiſſio que ſolū apphen-
ditur intellectu. Et tu o ariſtotele q̄d
dicis: videas in. i. Pollit. vbi dicit in
honeſta. Primū quod expedit ſeniori
bus ad tēpantiā coitū facere. Quod
a ſcriptura ⁊ a nr̄a fide reprobat̄ hoc
Eccl'i. xxv. Tres ſpecies odiuit aia
mea: ſenem fatuū. i. luxurioſū. Et Ci
cero. i. de offi. Luxuria cuȝ oīi etati
ſit turpis: ſenibus tñ fetidiſſima eſt.
Scđm eſt ꝙ nullū orbatum vel ſteri-
lis conditionis debet nutriri. Qđ eſt
maximū malū: ⁊ eſt contra dictamen
rationis. Quam culpā hȝ ille. Quod
malū a noſtra fide eſt alienum. Ter-
ciū inhoneſtuȝ: qđ ſi quis genuerit fi
lios vltra ſuam poſſibilitatem et di-
uitiarū affluentiam anteq̄ȝ ſentiatur
vita fiat aborſus. Et ꝙ hō poſſit hr̄e
tot mulieres: quantum poteſt ſuſten

tare. O philoſophe vbi eſt ſciētia tua
Ubi philoſophia tua. ſi quis hoc age
ret none fruſtraret̄ ordo toti⁹ nature
Que oīa nr̄a fides reſpuit ⁊ fundata
in bono ciuili ⁊ politico clamat p a-
poſtolum. ad Colocen̄. iij. Mortifica-
te membra vr̄a q̄ ſunt ſup terram. Vñ
pȝ opinio. Scđo arguit iudeus fidem
ſuā bonā eſſe: qꝛ durat vſqȝ in hodier
nū diem. Cui Tho. vbi ſupra rñdet.
Qđ ideo iudeus pſeuerat nō qꝛ ei⁹ fi
des ſit bona: ſed duplici rōne pſeue-
rat nobiſcū iudeus. Prima vt ſit me-
moriale. quoddā dñice paſſionis. Qꝛ
dum ipm videm⁹ recordamur paſſio
nis dñi. Vñ dicit̄ p ꝓpham. Ne occi-
das eos: neqñ obliuiſcantur ppl'i mei
Scđa vt nobis deferant ellibrazo et
calamaro veteris teſtamēti. Vñ non
eſt bona. qꝛ iam tp̄s p̄terijt. Immo iu
deus in ſua lege tria inhoneſta dicit
Contra q̄ lex nr̄a clamat. Primū ꝙ a
nima humana non pōt videre deū: eti
am poſt mortē: ſȝ a deo beatificabit̄:
qꝛ habebit oēs delectatiōes quas vo
let. Sicut antiq̄tus in deſerto illi q̄ ſu-
mebant manna habebant oīe dele-
ctamentū. iuxta illud Sap̄. xix. Panē
de celo p̄ſtitiſti illis : vnde conueniūt
cū ſaracenis qđ contra lex nr̄a Mat.
xvij. Hec eſt vita eterna vt cognoſcāt
te ſolū deū ⁊ quē miſiſti ieſum xp̄ȝ. In
verbo xp̄i: vt cognoſcant te ſolū. Uo-
ce humili dic. O. ſede ſcam: che: ſola
ſola promittis padiſum. O fides ve-
ri dei: q̄ ſola ſola ꝓmittis viſionē dei
Hec eſt inquit vita eterna vt cogno-
ſcant ⁊c̄. Scđȝ inhoneſtū eſt ꝙ inimi-
cus eſt odiēdus Mat. v. dictū eſt an-
tiq̄s. Diliges amicū tuū: ⁊ odio habe
bis inimicū. Vñ nos odiunt. Sed lex
xpiana oīi charitate plena clamat
Mat. v. Diligite inimicos veſtros.
Et in cruce clamauit Mat. xxv. cap.
Pater ignoſce illis. Totus ſum leti-
ficatus. o Ieſu: dum audio hanc vocē
pietatis ⁊ totius amoris. O bonitas
fidei noſtre que reddit bonum p ma-
lis ꝙ nulla alia ſecta facit. Terciuȝ

inhoneſtum. Qꝛ iudeus non fuit pro
ximo niſi cū vſuris dicens hoc eſſe iu
ſtum Deute. xxiij. Non fenerabis fra
tri tuo: ſed alieno ad vſuraꝫ pecuniā
ſed lex noſtra oppoſitū dicit Luc. vi.
Date mutuuꝫ nichil inde ſperantes
Glō. Quod ꝑcio poſſit eſtimari. Vn̄ ꝯ
cludo: ꝙ ſarscenus comedit ſicut por
cus in terra. Iudeus ſicut aſin⁹. Vn̄
patꝫ ꝑma ratio. ꝙ lex ꝛ fides nr̄a eſt
excellentioꝛ rōne durationis. ¶ Se
cundo rōne. ꝛc̄. Qꝛ oēs ſecte noſtram
fidē bonā affirmāt. Cōcluſio eſt phi.
li. de ſomno ꝛ vigilia. Et in. vij. Ethi.
Fama quā oēs famāt vel exclamant
non ex toto perit. Et. ff. de offi. q̄ſtoris
l. i. Illi opinioni ſtandū eſt q̄ plurimo
ruꝫ teſtimonio ꝓbatur. Et de officio
ꝛ de poteſtate delegata. c. prudentis.
Integrū eſt iudiciū: quod plurimoꝝ
ſententijs approbat̄. Ad ꝓpoſitum.
Fides nr̄a plurib⁹ teſtib⁹ approbat̄
Et vt dꝛ Mat. xviij. Et extra de teſti
bus ꝛ atteſtationib⁹. c. In om̄i nego
cio. Quid ſimpliciter duobus vel tri
bus teſtibus aliq̄d in iudicio aſſeren
tibus: fides adhibet̄. Fides nr̄a habꝫ
plures teſtes in laudē ſuā. ¶ Prim⁹
eſt eccl'ia: que non pōt mentiri. qꝛ vt
dicit Tho. ij. ij. q. i. ar. iij. Fidei eccle
ſie non pōt ſubeſſe falſum. Et Aug.
Apoſtolo non crederē. niſi eccl'ia ap
probaſſet. Quid dicis de noſtra fide.
Extra de ſum. tri. et fide ca. Una eſt
fidelium vniuerſalis eccleſia: extra
quaꝫ nullus om̄ino ſaluatur. De con
ſecra. di. iiij. c. Eccl'ia. Beatitudo ce
leſtis paradiſi a nemine extra eccle
ſiam poſito percipit̄. Et ad Ephe. iiij
Canta. Unus dominus: vna fides
vnum baptiſma. Eccleſia in ſymbo
lo Athanaſij. Hec eſt fides catholi
ca: quam niſi quiſq; integrā inuiola
tāq; ſeruauerit: abſq; dubio in eternū
peribit. ¶ Scd̄s teſtis: eſt iudeus
Ioſephus in lege iudeorum doctiſſi
mus qui capt⁹ fuit in vltima captiui
tate facta per Titū ꝛ Veſpaſianū in
hierl'm: de xp̄o. xvi. lib. antiqui. Fuit
inquit auteꝫ ꝑdictis his tp̄ib⁹ ſapiēs
vir: ſi virū eum: nominare phas eſt.
Erat em̄ mirabilium opeꝝ effectoꝛ ꝛ
doctoꝛ hoim̄ eoꝝ qui libenter q̄ vera
ſunt: audiūt. ꝛ multos q̄dē iudeoꝝ: mł
tos quoq; ex gentibus ſibi adiunxit:
xp̄s hic erat. ¶ Tercius eſt gentilis
Tho. xxij. q. vij. in ſol. tercij argu. di
Qd̄ tp̄e. Cōſtātini inuēt⁹ eſt in ſepl
chro q̄dā hn̄s laminā in collo. vbi in
ſcriptū erat Ieſus xp̄s fili⁹ dei viui.
naſcetur de ꝟgine maria credo in eū
O ſol ſub helena ꝛ conſtātini tp̄ibus:
iterū me videbis. Iſte fuit Plato mo
ralis. De q̄ Aug. in li. conf. expſſe di
citꝙ reperit totū euangeliū. In ꝑnci
pio ꝛc̄. vſq; ꝛ verbū caro factū eſt. Et
a q̄buſdam ſaluus tenet̄. Quia ſicut
Traianus imperatoꝛ ex priuilegio ꝑ
oratione Grego. Plus iſte: quia plus
fuit illuminatus in hac vita de veri
tate. Et in hiſtorijs grecoꝝ dicitur ꝛ
cōfeſſus eſt xp̄m et mariam; put in la
mina inuentū eſt di. Credo in puerū
ieſum naſciturum de puella hebrea.
¶ Quartus teſtis eſt ſarracenus. In
alcorano. Machometus laudat xp̄ꝫ
ꝛ ei⁹ mr̄em: ꝛ ꝓpham appellat ꝛ fla
tū dei. ꝛ ſuis ſectatorib⁹ di. Qd̄ ſi eo
rum fides deficeret. recurrerēt ad fi
dem hui⁹ xp̄i. qꝛ bona. ¶ Quint⁹ te
ſtis eſt phūs. Tēpoꝛe paſſionis xp̄i.
Dioniſi⁹ athenis exiſtēs cuꝫ diſcipu
lis: cuꝫ eſſet eclypſis ſolis contra na
turā: videns hoc diony. dixit. Aut de
us nature patitur: aut tota machina
mundialis deſtruit̄. Et ob hoc: aram
conſtruxerunt deo ignoto: vꝫ xp̄o qui
tūc in cruce moꝛiebat̄. ¶ Tertio rōe
ꝛc. Concluſio tulij in orōne ꝑ marcel
lo Nulla eſt em̄ tanta vis que nō fer
ro ac viribus debilitari frangiq; poſ
ſit. Quod patet in monarchijs mūdi.
Prima caldeoꝝ et aſſyrioꝛuꝫ. q̄ dura
uit. cccl. annis. tandē a medijs victa
eſt. Scd̄a Perſarum ac medoꝛum: q̄
durauit. cc. annis. tamen a grecis
victa eſt. Tercia grecoꝝ. a romanis
victa. Quarta Carthaginenſium: et

a romanis victa. Si paradiſus poſſz
machinis rumpi caperetur. Nulla
eſt ⁊c̄. Ad ꝓpoſitū. Fides nr̄a vndiq̄ꝫ
ꝑſecuta ē. Ab vna pte iudei. Ab alia
heretici. Ab alia tyrāni: ⁊ vt di. Au.
habuit. x. ꝑſecutiōes. Pria Neronis
Scda Domitiani. Tercia Traiani.
Quarta Antonini. Seueri. Maximi
ani. Decij. Ualeriani. Aureliani. Di
ocletiani. Tn̄ fuit ꝑſeuerās: imo eiꝰ
ꝑſecutores acrit̄ ſunt puniti. Cōſtan
tinus ꝑcuſſus eſt lepra. Julianꝰ apo
ſtata a Mercurio milite occiſus. Ege
as ꝓcōſul a demōe arreptꝰ. Paſcaſiꝰ
a quo Lucia martyrio coronata eſt: a
diabolo ſuffocatꝰ. Preterea in hirl'm
vaſtatiōe. vēditi ſunt iudei nonies cē
tena milia. Et ďcies cētena milia ſūt
occiſi. Exemplū inſuꝑ eſt Leonis pa-
pe q̄ Arrianā ſectā fauorizabat: quō
punitꝰ eſt. In q̄ exēplo: dubiū q̄ritur.
Utrum papa poſſit errare? Ad qď rn̄-
det Tho. in q̄libz. Et Ricar. in ſuo q̄
libz. Et Aug. de Ancona. Aut loqui-
mur: vt hō ſimplex ſic pōt: vt pz di. xix
c. Ita dn̄s. Et. c. Anaſtaſiꝰ. Et diſt. ij.
ſi papa. Aut vt caput eccl'ie: circa ca-
nonizationē alicuiꝰ ſcti: ⁊ in his que
ſunt fidei? Rn̄deo q̄ nō pōt. Aug. ſuꝑ
Mat. xviij. Cū ſpūſſctūs regat eccl'az
ſeq̄tur q̄ eccl'ia nūq̄ꝫ errabit: cū hēat
doctorē v̄itatis: q̄ dixit. Ego vobiſcū
ſū: vſq̄ꝫ ad ꝯſūmationē ſcl'i. Ille. Un̄ fi
des nr̄a figurat̄ ꝑ nauiculā Petri. In
naui ſūt. v. Prio. xxiiij. remi. Scdo ſi-
gnū nauis. Tercio gubrnator: Quar
to velū. Quinto pr̄onꝰ. Moral'r. Na-
uis eſt fides Petri q̄ habz. xxiiij. remi
gia. Ex vna pte. xij. ꝓphetas. Ex alia
pte. xij. aplos: q̄ ſūt ꝯformes in ſenten
tijs. vetꝰ ⁊ nouū teſtamētū. Scdo li-
gnū crucis ſuꝑ quē xp̄s iacet: q̄ hanc
nauē rectā tenz. hier. Finis fidei mei
xp̄s eſt. Tercio gubernaculū. i. ſpūſ-
ſctūs q̄ ipāz gubernat. Quarto vela
id eſt martyres: q̄ ſāguinē ꝓ ipa fude
runt. In pria eccl'ia: a tp̄e petri vſq̄ꝫ
ad ſanctum Silueſtrum. xxxij. pape
martyrio ſunt coronati. Quinto deꝰ
pater eſt patronꝰ nauis: qui eā guber
nat. vn̄ non pōt errare. Unde xp̄s ora
uit ꝓ ipa fide Luce. xxij. Ego ꝓ te o-
raui petre: vt non ⁊c̄. Et vt dicit Bon̄
in. iij. diſ. xvij. ar. ij. Xp̄s ieſus ſꝑ fuit
exauditus in orōnibꝰ ſuis. Un̄ pz ter
cia rō: quō fides catholica excellit a-
lias. ¶ Quarta ratio ⁊c̄. Nulla fides
in qua tot mala fiunt: vt nr̄a. i. Jo. iij.
Mūdꝰ in maligno poſitꝰ ē. Et apoſt.
ij. Thimo. iij. In nouiſſimis diebus
inſtabunt tp̄a ꝑiculoſa: ⁊ erunt hoīes
ſeipos amātes. Et Pius papa ad to-
taz xp̄ianitatē. Cōfuſa ſūt oīa ⁊ turba
ta. Blaſphemat̄ deus: nullus amor:
nulla legū reuerentia. Ille. Comple
tus eſt numerus peccatoꝝ. Meliores
ſunt iudei in ſua fide. Turcus nō pa-
titur blaſphemias in confinibꝰ ſuis.
Judeꝰ obſeruat ſabbatū. Quod bene
dantis. v. Para. Quoad poſſum fina
li morti me paro dū breuē meā vitam
recēſeo in q̄ hoc mane erā pubes iam
ſum canus: q2. ſ. legez ſuant. O quot
vſure. O quot rapine. O quot luxurie
Ab infidelibus accepiſti vicia. Ad ꝓ
poſitū. Si non eēt bona et ſctā: inter
tot mala non poſſet ſubſiſtere. Exem
plū iudei qui an̄ baptiſmū romam a-
dijt: videns tot mala fieri edificatus
q2. ſ. non deficiebat cū tot eēnt mala.
baptiſmuz ſuſcepit. Clama. O bona
fides: et ſctā. Q2 alie ſecte non ſaluāt
ſua fide alios: nec ſeipſos. Iſta autem
et ſuos et alios. Et propter ſuam bo-
nitatem publice publicat̄ in populo
iudaico ⁊ gētili Mar. vlti. Eūtes in
mūdū vniuerſum ꝑdicate euāgelium
omi creature: q̄ crediderit. ⁊c̄. Ut etiā
dr̄ in Clemen. Dudū. De ſepulturis
Oppoſitum faciunt ſaraceni et iudei
Saraceni per legē ſuā tenentur ſolū
ſaracenis ſecrete fidez ſuā predicare
ſub mortis ſententia. Quod idem iu-
dei agūt: qui ſibiipſis occulte decla
rant leges ſuas. Quod eſt ſignum le
gis reprobate. Chriſtiani autem pu
blice illam predicant. Unde patet
quarta. ¶ Quinto ratione. ⁊c̄. Sola

xpiana fides miracula operat̃. O ſa=
raceni. O iudei dicat̃ q̃ſo habet̃ mi
racula in vr̃a lege. Vere non. Quare
hoc? Qz deus non vult eſſe teſtis ali=
cuius falſitatis. In fide nr̃a ceci illu=
minati: infirmi ſanati: demones ex=
pulſi. Qualis fides: que habeat aliũ
Dionyſium. Athanaſiuz. Origenem.
Albertũ magnum. Thomã. ⁊ ceteros
doctores. Preterea qualis fides que
homines habeat mori volentes pro
ipſa: cum ⁊ animalia bruta mortez fu=
giant Job. ij. Pellem pro pelle: ⁊ cun
cta q̃ hz homo dabit p anima ſua. et
Boecij. de Conſo. Oĩe animal tueri
ſalutem laborat mortem vo pniciẽqz
deuitat. et martyres ſũt paſſi ſuppli=
cium. Et nullũ genus tormentoꝝ re=
manſit intactum. Petrus crucifixus.
Paulus decapitatꝰ. Stephanus la=
pidatus. Preterea de canibꝰ rhodij:
quomodo cognoſcunt carnes xpiani
ad odorem ⁊ eis nihil nocẽt. Turcis
vero infenſi. Vñ patet quõ fides nr̃a.
⁊c̃. Terciũ dr. ⁊c̃. Tres ſunt fructꝰ ⁊
vtilitates ab ipſa fide noſtra.
¶ Prima: qz pctã dimittit.
¶ Scd̃a: qz demonẽ deprimit.
¶ Tercia: qz vitã eternã tribuit.
¶ Tho. in. q. de malo. q. vij. Peccatũ
non purgatur niſi per contritionem.
Contritio non habetur niſi per fidẽ:
q̃ homo credat ſe erraſſe: igit̃ fides
eſt cauſa remiſſionis peccatorum.
Exemplum Magdalene. Luce. vij.
Fides tua te ſaluam fecit. ¶ Scd̃a
⁊c̃. i. Petri. v. Aduerſarius veſter dy
abolus. ⁊c̃. Figura. i. Re. xvij. Dauid
percuſſit Goliath cum ſuo baculo et
quinqz lapidibus in funda Goliath
eſt demon. Dauid eſt vir fidelis. In=
terficit ipm cum baculo. i. cruce cum
quinqz lapidibus. i. quinqz vulneri=
bus chriſti. ¶ Tercio vitam eternaz
dat Mar. vltimo. Qui crediderit. ⁊c̃.
Probatur. Exemplo. Similitudine.
Figura. Primo exemplo. De rege q̃
habuit tres filios: quibus dedit lapi
dem: ſed minimo verum lapidem et
ille debebat eſſe heres. Quo mortuo
omnes credebãt habere verũ lapidẽ
ſed in põdere ⁊ mẽſura fuit cognitus
Tres filij: ſũt tres populi. Credebãt
omnes ſaluari: ſed in pondere cogno=
ſcunt̃. Põdus legis moyſi: ſunt bona
terre. Iſa. i. Si volueritis ⁊ audieri=
tis me: bona terre comedetis. Sara=
ceni bona carnalia. Pondus legis
xpi: eſt eterna vita Mat. v. Merces
vr̃a multa eſt in celis. Nulla ſecta h̃
promittit. Scd̃o ſimilitudine. ff. de o
rig. iur. l. ij. §. Ex actꝫ. Romani a gre
cis legem meruerunt accipere diſpu
tãdo cũ quodã: rñdendo de fide. Ita
⁊ nos meremur accipere vitaz eter=
nam ex fide. Tercio figura: de petro:
qui ad vocem dñi cepit ire ſup mare:
cum timuit ventum validũ cepit mer
gi. Et dominus ei. Modice fidei qua=
re dubitaſti? Qñ habuit fidẽ ſup ma
re ambulauit quãdo dubitauit cepit
mergi. Ita ⁊ nos. Vñ patet tercium.
¶ Ad argumenta. ¶ Ad primũ. Qd̃
ad finẽ creauit hoiem vt ſaluet̃. Igit̃
⁊c̃. Reſpondeo q̃ verꝫ eſt. Sed medio
mediante. Vnde phus. Non perueni
tur ad finẽ aliquem niſi per medium.
Quia iudei et ſarraceni: non eunt p
medium: igitur ⁊c̃. ¶ Ad ſcd̃m q̃ eſt
miſericors: igitur omnes dz ſaluare.
Rñdeo q̃ verum eſt. Sed non ſaluan=
tur: quia nolunt hanc miam. Vñ Au.
Qui fecit te ſine te non ſaluabit te ſi=
ne te. Exemplum de pane: de medici
na: de ſole: de igne: oĩa hec habent
ſuũ effectũ: ſed impediunt̃ ex indiſpo
ſitione recipiẽtis. ¶ Ad terciũ de cre
dulitate. Rñdeo q̃ paganꝰ non bene
credit cum illicita faciat: luxuriare:
et mala agere. Sola chriſtiana fides
bene credit. Credere iudei ⁊ pagani
non eſt bonum. ¶ Ad auctoritatem
pphe. Oĩs quicũqz inuo. nomẽ. ⁊c̃.
Rñdeo q̃ ille terminus oĩs: nõ intel=
ligit̃ q̃ illi ſaluentur qui inuocãt ip=
ſum: ſed qui in veritate deum adorãt.
Et hoc Dauid dicitꝰ in. ps. Prope eſt
dominus inuocãtibus eum in verita

te. Sed quia iudei: infideles non in-
uocant in veritate: ideo damnabun-
tur. Ad illud de Job et Nabuchodo.
ſunt ſalui. Reſpondeo ꝙ tūc homines
non obligabantur ad legem moſaycā
cuꝫ eſſet data ſoli populo iudaico. Un
de om̄nes ſaluabantur in lege natura
li ſm̄ illam viuentes: vt Job et alij.
Sꝫ poſtq̄ dictum eſt. Predicate euan
geliū oī creature. Tenēt oēs ad hāc
et nullus extra ſaluatur et Tho. xij.
q. cv. ar. iiij. Euangeliuꝫ ꝑdicatuꝫ eſt
in toto orbe: non aūt creditu ꝫ ꝑ fideꝫ
ab omnibus. Unde patet quomodo ſo
la fides felix noſtra vera eſt extra quā
nulla alia bona eſt. Quam inuiolatā
cuſtodiamus et ſic habebimus ⁊c̄.

¶ Feria. ij. ſcd̄e hebdomade. xl.
De opibus factis in pctō mortali.

Icebat ieſus
turbis iudeoꝝ. Ego
vado ſcꝫ ad patrem ꝑ
mortē et queritis me
ſcꝫ perſequendo. Et in
pctō veſtro moriemini. Et quo ego va
do vos nō poteſtis venire. Jo. viij. c.
¶ Scd̄m Criſoſtomū xp̄s ꝑ quinq̄ vi
as ingreſſus eſt in p̄ſenti vita: ꝑ quas
iudei nō iuerūt. Quo inquit vado vos
nō poteſtis venire. ¶ Prio ꝑ viā hūili
tatis. Mat. xi. Dixit ap̄lis ſuis. Diſci
te a me. qꝛ mitis ſuꝫ ⁊ hūilis corde.
Sup quo Criſo. Diſcite a me nō mun
duꝫ fabricare celos creare: ſed diſcite
a me: qꝛ mitis ſuꝫ. ⁊c̄ Uñ matrē elegit
hūilē. Luc. ij. Reſpexit humilitatem
ancille ſue. Jn loco hūili eſt nat⁹. Pa
trem humilē putatiuū habuit. ſ. Jo-
ſeph carpentariū. Sup aial ſtolidum
ſedit. ſ. ſuper aſinā. Crucem humileꝫ
aſcendit. Ad phi. i. Factus obediens
vſq̄ ad mortem. Judei erāt ſuperbi.
Quo ego vado vos non ⁊c̄. Scd̄o per
viā paupertatis. mat. xviij. Uulpes
foueas habent ⁊ volucres celi nidos
filius aūt hoīs nō hꝫ vbi caput recli-
net et Ber. di. Qd̄ in illo triduo quo
xp̄s ſe ſeꝑauit a matre et Joſeph ex
elemoſinis vixit. Uñ dicit Dd̄ in ꝑſo
na eius. Ego aūt mēdic⁹ ſuꝫ ⁊ pauꝑ.
Judei erāt auari. Uñ dicit. Quo ego
vado vos non po. ve. Tercio ꝑ viam
puritatis. i. Petri. ij. Qui pctm̄ nō fe
cit: nec dolus inuent⁹ eſt in ore eius
Joh. viij. Quis ex vobis arguet me d̄
pctō. Judei erāt pctōres. Quo ego va
do ⁊c̄. Et ſubiunxit rationē: q̄re nō po
terant ire poſt eū. Uos de mūdo eſtis
i. dediti rebus mūdanis. Ego nō ſum
de hoc mūdo. Mat. xxvi. Regnū meū
nō eſt de hoc mundo. Et qꝛ de mundo
eſtis. Jō moriemini in peccatis vr̄is.
Qui dixerūt ei. hoc audiētes. Tu q̄s
es ⁊ Glo. i. nobis oſtēde ꝙ tu ſis talis vt
tibi debeat credi. Rñdit ieſus. Ego
ꝑncipiū q̄ ⁊ loquor vobis. De quo A
poc. i. Jlle. Ego ſū alpha ⁊ o. i. ꝑncipi
um ⁊ finis. Qd̄ q̄dē ꝑncipiuꝫ o Judei
nō cognoſcitis: nec cognoſcere vultis
Sed cū exaltaueritis filiū hoīs. ſcꝫ
in cruce. Tūc cognoſcetis: qꝛ ego ſuꝫ
ſcꝫ filius dei: ⁊ veſter meſſias: quē in
ꝑn̄tiarū nō cogſcitis. Cū videris ſolē
obſcurari. Uelū tēpli ſcindi: ſeplchra
aꝑiri: lapides ꝯfringi ad p̄rem clamā
re. Pater ignoſce illis. Tūc cognoſce
tis: qꝛ ego ſū. Qꝛ vt dicit Hier. Judei
in paſſione audiētes v̄bum. Pr̄ igno-
ſce illis. Circa. v. c. mil. iudei credi-
derūt in eū et Cēturio dixit. Uere fi-
lius dei erat iſte. Uocat autē paſſio-
nē ſuā xp̄s exaltationē. Pro eo ꝙ no-
luit in t̄ra: ſed in aere eleuari. Scd̄m
ſnīam Criſ. ⁊ Alber. duplici rōe ele
uari ⁊ pati in aere voluit. Prio q̄dem
qꝛ ſicut aer eſt elemētum cōe ſic ⁊ paſ
ſio xp̄i. Nā paſſiones alioꝝ ſctōꝝ fue
runt ꝓp̄e: qꝛ petrus paſſus eſt ꝓpter
ſe Paul⁹ ꝓpter ſe. ⁊ ſic de alijs Xp̄s
aūt nō eſt paſſus ꝓpter ſe: ſꝫ cōiter ꝓ
p̄t oēs col. i. Pacificās oīa per ſāgui-
nē crucis ei⁹: ſiue q̄ i terra: ſiue q̄ i ce
lis. Preterea vt ip̄m aerē immūdū ſā
ctificaret ⁊ mūdaret. Erat eñ immū
dus ex fumo hoſtiaꝝ immolatarum
Sanctificauerat q̄deꝫ terram. xxxiij.
annis ſuꝑ eam ambulando. Sancti-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN